עין משפט
נר מצוה

לג א מיי' פ"י מהלכות מעה"ק הלכה כא:

לד ב מיי' שם הל' כב:

ועי' רש"ק מה שתירץ על קושיא זו ועי' בספר פנים מאירות

לה ג מיי' פ"ג מהלכות ק"פ הל' ד טוש"ע א"ח סימן פח סעיף ב:

כי טמא מה טמא כמה דלא מדהר לא אכיל אף האי נמי כמה דלא יא] מתקן לא אכיל, קא משמע לן : כל שאינו ראוי וכו' : ולא *והרי בעל מום דלא ראוי לעבודה וחולק ותו הא ראוי לעבודה חולק הרי טמא בקרבנות ציבור דראוי לעבודה ואינו חולק ראוי לאכיל קאמר ב] והרי קטן הראוי לאכילה ואינו חולק הא לא קתני, השתא דאתית להכי לעולם ג] כדקאמר מעיקרא, אי משום טמא, טמא לא *קתני, ואי משום בעל מום, רחמנא רבייה : אפי' טמא בשעת זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים אינו חולק : הא טהור בשעת זריקת דמים וטמא בשעת הקטר חלבים חולק מתניתין דלא כאבא שאול *דתניא אבא שאול אומר *לעולם אינו (אוכל) עד שיהא טהור משעת זריקה עד שעת הקטר חלבים דאמר קרא °המקריב את דם השלמים ואת החלב" דאפי' הקטר חלבים נמי בעי : בעי רב אשי נטמא בינתיים מהו : בשעת זריקה ובשעת הקטרה בעינן והאיכא או דלמא עד שיהא טהור משעת זריקה ועד שעת הקטר חלבים? תיקו. אמר ד] *רבא האי דינא מרבי אלעזר ברבי שמעון גמירנא ה] דאמר בבית הכסא **דנתה : בא ו] טבול יום ואמר : תן לי ז] (ממנחה) ואוכל, אמר לו ומה אם במקום שיפה כחך בחטאתך דחיתיך מחטאת ישראל מקום שהורע כחך במנחתך אינו דין שאדיחך ממנחת ישראל, ח] ומה אם דחיתני מחטאת ישראל שכשם שיפה כחי כך יפה כחך תדחיני ט] (ממנחה) שכשם שהורע כחי כך הורע כחך הרי הוא אומר °לכהן המקריב אותה לו תהיה" בא הקרב ואכול, י] תן לי מחטאת ישראל ואוכל, א"ל ומה במקום שהורע כחי במנחתי דחיתיך ממנחת ישראל מקום שיפה כחי בחטאתי אינו דין שאדיחך מחטאת ישראל א"ל ומה אם שדחיתני ממנחת ישראל שכשם שהורע כחך כך הורע כחי תדחיני מחטאת ישראל שכשם שיפה כחך כך יפה כחי, יא] הרי הוא אומר °הכהן המחטא אותה יאכלנה" בא יב] חטא ואכול, אמר ליה תן לי מחזה ושוק ואוכל אמר ליה ומה במקום שיפה כחך בחטאתך דחיתיך יג] [מחטאת ישראל] (מחזה ושוק) מקום שהורע כחך בשלמים שאין לך בהן אלא חזה ושוק אינו דין שאדיחך יד] מה אם דחיתני מחטאת, טו] שכן הורע כחי אצל נשיי ועבדיי תדחני מחזה ושוק שכן יפה כחי אצל נשיי ועבדיי טז] הרי הוא אומר °לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה" בא זרוק ואכול, יצא טבול יום קוליו וחמוריו על ראשו אונן מימינו מחוסר כפרה משמאלו, *פריך רב אחאי לימא ליה תן לי מבכור ואוכל, משום דא"ל ומה במקום שהורע כחי בחטאת אצל נשיי ועבדיי דחיתיך מחטאת ישראל מקום שיפה כחי בבכור דכוליה דילי יז] היא אינו דין שאדחך ממנו, ומה אם דחיתני מחטאת שכשם שהורע כחך כך הורע כחי, תדיחני מבכור שכשם שיפה כחך כך יפה כחי הרי הוא אומר °את דמם תזרוק על המזבח ואת חלבם תקטיר "ובשרם יהיה לך" בא זרוק ואכול, ואידך פריך מי כתיב "ובשרם לכהן הזורק" יח] "ובשרם יהיה לך" כתיב אפי' לכהן אחר; והיכי עביד הכי והאמר **רבה בר בר חנה א"ר יוחנן "בכל מקום מותר להרהר חוץ ממרחץ ומבית הכסא? לאונסו שאני :

מתני'

תורה אור: ויקרא ז; שם; שם; שם; במדבר יח

בעל מום עובר מנין ת"ל כל זכר · תימה דלמה איצטריך לבעל מום מעיקרו חד לאכילה וחד לחלוקה דאי מחד ה"א דוקא אכילה ולא חלוקה כמו קטן דאוכל ואינו חולק וי"ל כיון דאשכחן תם ונעשה בעל מום דאין חילוק בין אכילה לחלוקה דבסתמא ה"ה לבעל מום מעיקרו *וא"ת דהכא מייתרי ליה הנך תלתא כל זכר דכתיבי במנחה וחטאת ואשם משמע דילפי מהדדי וגבי טבול יום בדינא דר"א בר' שמעון מצריך תלת קראי למנחת ישראל וחטאת וחזה ושוק: **הרי** טמא בקרבנות ציבור דראוי לעבודה ואינו חולק · תימה דפריך מטמא בקרבנות ציבור שהיא בעיא לעיל והוה מצי למיפרך מכהן גדול אונן כח] וראוי לעבודה ואינו חולק דפשיטא לן לעיל בריש פירקין כדתניא בהדיא: **מה** אם דחיתני מחטאת שכן הורע כחי אצל נשיי ועבדיי · תימה אמאי לא קאמר כדקאמר לעיל ומה אם דחיתני מחטאת שכשם שיפה כחי כך יפה כחך תדיחני מחזה ושוק שכשם שהורע כחי כך הורע כחך: **פריך** רב אחאי בכל מקום לשון מגונה כדאשכחן בריש כתובות (דף ב:) פשיט רב אחאי ומתוך כך היה אומר רבינו שמואל דהאי רב אחאי שעשה השאלתות שהיה מרבנן סבוראי דבתר רבינא ורב אשי כט] *דהוסיף הוראה וכתבו אחרי כן דבריו ל] בסוף הש"ס ומיהו בההיא דכתובות אשכחן רב אשי דמיירי בתריה*:

הגיהה

יח] (אימא כי טמא ס"י) : [סרי] **טמא בקרבנות ציבור** · אמרן לעיל בריש פירקין (דף צט:) דאין חולק : **קטן אינו חולק** · דכתיב איש כאחיו ודרשינן יט] ליה במנחות (דף עג·) ובקדושין (דף נג·) איש חולק אפילו בעל מום ואין קטן חולק אפילו תם : **הא לא קתני** · כ] הא ראוי לאכילה חולק דדייקת, לא קתני כא] דתיקשי לך קטן, לא תדוק מיניה הכי, דהיא גופה איצטריך לאשמועינן דכל שאינו ראוי אינו חולק ולאו כב] דיוקא תני : **כדאמרינן מעיקרא** · ראוי לעבודה : **הא לא קתני** · הא ראוי לעבודה חולק דקא דייקת וקשיא לך טמא בקרבנות ציבור לא קתני לה מתניתין ואת לא תיתי מדיוקא, דלאשמועינן היא גופה אתאי מתני' ולאו לדיוקא דילה : **דאפילו הקטר חלבים נמי בעי** · שיהא ראוי להקטיר ות"ק סבר לו תהיה שוק הימין למנה אהמקריב דם השלמים קאי כדאשכחן קרא אחרינא לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה (ויקרא ז) ולא כתיב כג] מקטיר חלבים והכא דכתיב את החלב לא לראוי אתא אלא למודה בעבודות כדדריש ליה בשחיטת חולין (דף קלג:) רבי שמעון אומר כל כהן שאינו מודה בעבודה אינו חולק בכהונה שנאמר "המקריב את דם השלמים" אין לי אלא זריקה מנין לרבות הקטר חלבים ת"ל ואת החלב מנין לרבות שאר כל עבודות ת"ל "מבני אהרן" עבודה המסורה לבני אהרן כל כהן שאינו מודה בה אינו חולק בכהונה : **בעי רב אשי** · אליבא דאבא שאול : **דנסה** · יכול אתה לדון : **בא טבול יום ואמר** · לחבירו טהור של בית אב שלו : **תן לי** · כד] (נ)חלק מן המנחה של ישראל ואוכל לערב : **א"ל** · טהור לטבול יום כלומר כך יש לו להשיבו : **ומה אם במקום שיפה כחך בחטאתך** · דכהן המחוייב חטאת מביאה ומקריב אפילו במשמר שאינו שלו ועבודתה ועורה שלו כה] בפרק הגוזל בב"ק (דף קט:) מנין לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה ת"ל "ובא בכל אות נפשו ושרת" ומנין שעבודתה ועורה שלו ת"ל "ואיש את קדשיו לו יהיו" : **דחיתיך מחטאת ישראל** · דטבול יום אינו חולק בה דכתיב (ויקרא ו) "הכהן המחטא אותה יאכלנה" ואוקימנא לעיל (דף צט·) יחלקנה: **מקום שהורע כחך במנחתך** · שאם התנדבת מנחה והקרבת אפילו אתה טהור אי אתה אוכלה כדכתיב כל מנחת כהן כליל וגו' (ויקרא ו) : **אינו דין שאדיחך** · כל זמן שאתה טבול יום ואינך ראוי להקריב ממנחת ישראל : **כך יפה כחך** · בחטאתך : **לכהן המקריב אותה לו תהיה** · במנחה כתיב : **ומה במקום כו'** · טהור קמהדר ליה לטבול יום הכי שלא יחלוק עמו : ***שכשם שהורע כחי** במנחתי כך הורע כחך במנחתך : **תן לי מחזה ושוק** · חלק כמוך ואוכל לערב : **שכן הורע כחי אצל נשיי ועבדיי** · אף כשאני טהור שאיני רשאי להאכילה להם : **יצא טבול יום** · בפחי נפש : **קוליו וחומריו** · שהיה דורש להנאתו ולחומר כו] למה דחיתני כו' : **אונן מימינו כו'** · שאף הם נדחים מן המקראות הללו שאינן ראויין לעבודה: **פריך רב אחאי ולימא** · וליתני כז] ר' אלעזר בר' שמעון בהאי דינא : **תן לי מבכור ואוכל** · לערב אמר לו טהור מה אם במקום כו' : **את דמם תזרוק** · בבכור כתיב בא זרוק ואכול ואע"ג דאין בכור נאכל במחלוקת שאינו ניתן לאנשי משמר אלא לכל כהן שירצה כתרומה וכפדיון הבכור מיהו איפוק לן מינה דלא יתנו בכור אלא למי שראוי לעבודה באותה שעה : **והיכי עביד הכי** · רבי אלעזר ברבי שמעון דאמר האי דינא בבית הכסא : **לאונסו** · שהיתה שמועתו שגורה בפיו ומהרהר בה על כרחו ודוגמתו שמעתי בקדושין (דף לג·) :

מתני'

ז"ק פ"ג

תוספתא דמנחות פי"ג [ע"ש]

מהרש"ק גרס רב

[נ"ל דנסוף]

[ועי' תוספות כתובות ב: ד"ה פשיט]

גי' רש"ק ומ"י

[קדושין נג. וש"נ]

ברכות כד. שבת מ: קי. ע"ז מד: קדושין לג.

נ"ל שכשם שהורע כחך במנחתי כך הורע כחי במנחתך ז"ק

שיטה מקובצת

א] דלא מתקן לא : ב] קאמר והא קטן ותיבת והרי ל"ש : ג] כדקאמר' מעיקרא אי משום טמא הא לא קתני ואי משום בעל מום בעל מום רחמנא רבייה : ד] אמר (רב') [רב] : ה] גמירנא ליה דאמר : ו] בא כהן טבול יום : ז] ממנחת ישראל ואוכל : ח] ישראל א"ל ומה : ט] תדחיני ממנחת ישראל שכשם שהורע כו' כחך א"ל הרי הוא אומר לכהן המקריב : י] ואוכל א"ל תן ס"א א"ל אם לאו תן : יא] כחי א"ל הרי : יב] בא חטא : יג] דחיתך מחטאת ישראל ותיבות מחזה ושוק נמחק . יד] שאדיחך מהן א"ל מה : טו] מחטאת ישראל שכן : טז] ועבדיי א"ל הרי : יז] דילי הוא אינו : יח] אימא כי טמא כו' טמא ותיבת סרי ל"ש : יט] תיבת ליה נמחק : כ] לא קתני האי הא : כא] לא קתני ליה בהדיא דתיקשי לך קטן ולא תדוק : כב] ולאו לדיוקא : כג] כתיב המקטיר החלבים והכא : כד] לי חלק מן אות ב' נמחק : כה] שלו כדאיתא בפ' : כו] ואומר מה אם דחיתני ותיבת למה נמחק : כז] וליתני נמי ר"א : כח] אונן דראוי לעבודה ואינו : כט] אשי דהוו סוף הוראה : ל] בתוך הש"ס

נושא
מדיוק מהמשנה לומדים
דטהור בשעת זריקה וטמא
בשעת הקטר חלבים - חולק
ודלא כאבא שאול דבעי שיהא
טהור משעת זריקה עד
שעת הקטר חלבים

נושא/מבנה
דוגמאות של טבול יום
שרוצה לחלוק בקרבנות
מסוימות

תשובות לדחות אותו
המבוססות על פסוק

מבנה
שאלה - ומה לשאלה לא נתן
גם את זה כדוגמא